Ч. 86 (12.452). Львів, пятниця 18. квітня 1930. Poczłowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	27·50 „
Річно	55·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

На манівцях польської віроісповідної політики.

Львів, 17. квітня 1930.

Одною з найдивогляднїших „еволюцій“, яку перейшов світогляд пануючого санаційного табору, або вірніше: одною з найяскравіших суперечностей поміж теоріями санаторів з 1926 року та пізнішою їх практичною роботою, це перехід від віросповідного лібералізму до воюючого клерикалізму. Підкреслюємо ще раз, що ця „еволюція“ торкається лише теорії, бо на практиці жадних змін „перед“ ані „потім“ у польській віросповідній політиці не було і нема. Конкретно: теоретики т. зв. „табору травневої революції“, перед і ще коротко після революції, проповідували на сторінках тижневика, потім щоденника, „Ґлос Правди“, щоденника „Нови Курєр Польскі“ (потім „Епока“), місячника „Дроґа“, словом, в усіх тих виданнях, які слушно можна було вважати найповажнішим та найбільш авторитетним речником ідеольоґії людей, які ось прийшли до влади і — здавалося — цю ідеольоґію ділом будуть доказувати, — на сторінках усіх цих орґанів був явно і славно проповідуваний релігійний лібералізм. Очевидно, гасла релігійного лібералізму не є тотожні з релігійним індиферентизмом: релігія грає у життї народів і держави надто поважну ролю, щоби не тільки державні керманичі, але взагалі політики могли відноситись до релігійних справ байдуже. Релігійний лібералізм у розумінні згаданих часописів виступав проти фаворитування одного віросповідання коштом другого та виходив з заложення інтересів населення, а не тієї чи іншої церкви. Таким робом — це був погляд правильний, позитивний і можна було лише співчувати йому та бажати собі віддзеркалення його у практичній політиці міністерства віросповідань.

І справді, коли міністром освіти й віросповідань став, після пп. Станіслава Ґрабського й Міхуловського — проф. Суйковський, можна було сподіватися, що буде припинена політика односторонніх привілеїв для римо-католицизму, яка найшла такий яскравий вислів у тексті конкордату, політика використовування римо-католицизму для цілей національної політики влади, ідентифікуючої римо-католицьке віросповідання з польською національною приналежністю та всі інші віросповідання — з поняттям ворожого табору. Було прилюдною тайною, що мін. Суйковського повалила більшість Хієно-Пяста попереднього сойму не за заповідь „рушити з місця“ справу українського університету чи з остраху за цілість утраквізаційного закону, лише за погляди п. Суйковського у ділянці віросповідної політики. І ось — на його місце прийшов уже член польської християнської демократії Добруцький. За слідуючого міністра віросповідань д-ра Світальського ввійшов до міністерства в характері директора департаменту віросповідань ґраф Францішек Потоцький, член ґрупи краківських консерватистів-клерикалів, а коли черговим міністром став п. Червінський — ніби то прихильник політики релігійного лібералізму — виступили проти нього не лише члени Народового Клюбу, але й — кн. Януш Радзівіл, себто член тогож самого урядового санаційного табору.

На практиці ліберальна віросповідна політика уряду проявилася напр. у голосній справі православного Собору. Однак в теорії всетаки називалося, що ось напр. міністерство віросповідань не похвалює розбірки православних церков, робленої місцевими чинниками, відмежовується від акції вищого польського клиру в справі т. зв. ревіндикаційних процесів і т. д. Не багато таке плятонічне становище заважувало на сумнів і сірій дійсності, але все-ж таки теорія лібералізму з білою була латана і штукована. Аж прийшов і на теорію кінець.

Нині стало це тим легше, що упокоївся і „Ґлос Правди“ і „Епока“, втратила попередні впливи „Дроґа“, відійшли на задній плян публіцисти й публіцистика, а їх місце заняли „анонімами“, над якими стоїть — наказ. Таким анонімом є нин. офіціоз „Ґаз. Польска“ (щез із неї підпис навіть полк. Коца) і цьому то полковн. орґанові припала шана — остаточно перекреслити леґенду про віросповідний лібералізм санації та на його місце проголосити ідеольоґію воюючого клерикалізму: віросповідної нетерпимости, ділення віросповідань на пануючі й підяремні, підпорядкування інтересів населення інтересам церк. орґанізації, яка в свою чергу підпорядковує собі всецїло напрямні державної політики.

Такою проклямацією воюючого клерикалізму є вступна стаття у понеділковому числі „Ґазети Польскої“, мерщій передрукована львівським санаційним „Дзєннік-ом Львовск-им“, п. н. „Націоналізм і православя“. У цій статті санаційний офіціоз уперше вповні солідаризується з акцією польського епископату в справі т. зв. ревіндикації 724-ох нинішніх православних церковних обєктів, й у безприкладний спосіб нападає на православне духовенство, яке боронить власні церкви, та ці українські національно-політичні чинники, які боронять інтересів місцевого українського населення на Волині й Поліссі, якому грозить утрата святинь і нова боротьба за душі. Очевидно, політичний розум передовика такої поважної ґазети, як „Ґазета Польска“, каже йому ділити православних українців на „спокійне населення“ і бунтарів, які хочуть спекти якусь власну печеню, на чужій отому спокійному православному населенню — справі православних церков. Зновуж знамениті інформації вкупі з традиційною соковитою фразеольоґією кажуть адвокатові воюючого клерикалізму вживати таких напр. висловів: „піднялося її (шкідливої української роботи в церковно-політичній ділянці) УНДО — *певне не без чиєїсь інспірації...*“

Ясно теж, що в цілій статті ні словечком не згадується, що церкви і землі, за які йде судовий процес, були до 1596 року православні, а до 1839 р. греко-католицькі, а від часів Володимира Великого по нинішній день були і є власністю місцевого українського народу! Ні словом не кажеться там, що ці випроцесовувані нині обєкти ніколи не були польські, ніколи не були римо-католицькі. Зате підсовується усякі безглузді інтенції Українській Парляментарній Репрезентації, яка слушно зацікавилася цією справою, включно до закиду, що нам, українцям, залежить на „створенні розлому в православній церкві, заволодінні нею та її *рутенізації* (?!)“. Тимчасом чейже загально відомий є факт, що саме т. зв. „ревіндикаційний процес“, справа Собору, справа неупорядкування правного становища прав. церкви, розтрата майна цієї церкви і все те, що з нею творять, довело не до „розлому“, тільки до обєднання внутрі тієї церкви всі її здорові сили. Фактом є так само, що ніколи українці не відмовлялися від впливу на православні церковні справи, бо церква є власністю народу, а нарід на Холмщині, Волині й Поліссі є український.

Ми вдоволені з виступу „Ґазети Польскої“. Бо завжди краще мати якнайясніщу ситуацію. Може подекуди здаватися ревеляцією, що офіціоз уряду, якого міністер віросповідань є поборюваний за релігійний лібералізм, проповідує воюючий клерикалізм. Але ми до парадоксів привикли і цей нас не дивує. (Ік)

В чім сила Сталіна?

Львів, 17. квітня 1930.

Відомий знавець нинішніх відносин у СРСР. Й. Шром подає у „Прагер Прессе“ свої помічення про колективізацію сільських господарств у звязку з виступами Сталіна в цій справі з дня 2. березня і 2. квітня ц. р. Ці помічення настільки цікаві, що варто їх переповісти хоч кількома словами.

На самім початку стверджує Шром, що якби Сталін зорієнтувався, що переведення колективізації в задуманому обемі й формах нездійсниме, він затрубів би не до відвороту (більшовик, мовляв, ніколи не відступає, тільки переґруповується), а до направлення помилок, що їх від часу проголошення колективізації села пороблено чимало. Можна тут говорити і про відвагу Сталіна, який не завагався виступити прилюдно з осудом надто нагальних способів при переводженні колективізації, але Шром зазначує виразно, що більшовицький диктатор зробив це не без порозуміння з політбюром, а може навіть із цілим центральним комітетом ВКП.

Виступ Сталіна з 2. березня, а після цього поклик партії і радянського уряду в справі направлення помилок у колективістичній акції на селі, привели до цілої низки непорозумінь. Селяни взяли справу поважно і стали поступати по думці обіцянки, що в колективізації має панувати передовсім вільна воля. Не диво, що богато колективних господарств розійшлося скорше на весняному сонці, як вони повстали. В загальному село приняло виступ Сталіна дуже прихильно, хоч і без повного довіря до дальших заходів рад. уряду і комун. партії в цій справі.

Інакше зложилася ситуація в самій комун. партії. Богато комуністів, особливо на провінції, що не розуміють усіх нетрів більшовицької політики, а навіть кількох членів центрального комітету стали шуміти від невдоволення, бо їх господарюванню у характері пашів прийшов кінець. У Москві заговорено навіть про захитане становище Сталіна, а дехто розглядав уже справу, хто евентуально перейме його наслідство. Тимчасом про уступлення Сталіна не може бути тепер мови, бо він виступає завсіди в порозумінні з партійною управою і має рішуче найбільший авторитет у цілому Рад. Союзі як здисциплінований, безкомпромісовий, послідовний і у всьому вірний учень Леніна. Сталін старається завсіди стояти в тіни Леніна, бо він знає дуже добре, що ніщо не в силі підняти його вище в очах могутньої комуністичної партії, як саме ота тінь Леніна.

Щож означає найновіший виступ Сталіна з 2. квітня ц. р., в якому він — очевидно знову на приказ парт. управи — піддав аналізі нову ситуацію на селі, що витворилася на основі йогож таки виступу в дні 2. березня ц. р.?

Новий виступ Сталіна доказує в першу чергу, що комуністи поробили дійсно немало помилок у своїй політиці супроти села, які мусять бути направлені за всяку ціну. Значить: політика насильства супроти села не матиме більше місця. Насильство буде приноровлене тільки там, де „кулак“ буде справді загрожувати новим господарським формам. А зрештою навіть „кулак“, як клясовий ворог, але сильна з господарського погляду одиниця, буде полишений у спокою — й очевидно якнайбільше експльоатований „в користь загалу“.

В дальшому виступ Сталіна означає, що ком. партія не робить відступу у справі колективізації, а тільки поведе її тепер у більш поміркованих формах. Сталін заявив, що він буде вдоволений, якщо зам. намічених 60 проц. буде сколективізованих тільки 40 проц. господарств. Це, що правда, теж дуже богато, але воно легше до переведення, ніж переміна цілого СРСР. протягом півроку в одно величанське колективне господарство. Сталін не жалує відходу з колектовних господарств тих людей, яких втягнено до них проти їх волі; він жалує

тільки, що велика маса середняків стоїть під впливом агітації „кулаків" і не хоче, мовляв, зрозуміти, що тільки спільне господарювання на великих господарствах може їм принести великі користи. Тут радить Сталін повести супроти середняків відповідну політику, аби таким чином викликати у них знову довіря до всіх почини радянської влади.

При кінці заявив Сталін, що найбільшою небезпекою для комун. партії є тепер зріст правих „ухилів". На думку Шрома аналізує Сталін положення дуже вірно, бо ніщо не скріпляє так правих елементів, як дискредитація акції за колективізацією. Очевидно — нині неможливо правиці повалити Сталіна, бож він сам пішов сильно на право, хоч того він не признає. Тому й не виступають проти нього явно праві комуністи, знаючи, що він за ціну втрати симпатій серед найлівіших здобув тепер популярність серед міліонів середняків. А ніхто інший тільки середняк репрезентує нібито основу большевицької держави.

Своїми виступами з 2. березня і 2. квітня ц. р. доказав Сталін на погляд Шрома, що він справжній політик. Це значить, що він в міру потреби вміє бути поміркованим, не зважаючи на те, що поміркованість не є його особистою прикметою. І в цьому саме криється сила його теперішнього становища.

Після льондонської конференції, або „з великої хмари малий дощ".

Тримісячні наради льондонської конференції добігають до кінця і вся европейська преса твердить, що ця конференція має мінімальні успіхи: вирішено тільки найменше спірні і маловажні справи і то тільки ті, які торкаються Англії, Японії та Зєд. Держав. Основні конфлікти не ослаблені, а навпаки, загострені і стануть товчком до нових зброєнь на морі. Зєд. Держави Півн. Америки, Японія та Англія усталили свій тонаж у клясах менших кораблів, у пропорції 3:3:2, усталено тонаж підводних човнів для цих трьох держав та ліквідацію великих панцирників та зменшення розміру кружляків. Франція та Італія ухвалили деякі точки про методи зброєнь і згуманітаризування підводної війни, всі інші спроби полагодження справ розброєння Середземного Моря розбились об домагання Італії та безкомпромісовість Франції. Вислід конференції погіршив відносини між Англією, Італією та Францією, а загально, европейська преса твердить, що конференція ця прискорить війну і збільшить зброєння, а не зменшить.

Марш на Вильно.

Литовська преса поновила свої антипольські атаки. Пишеться, що серед литовського війська і населення панує напружена атмосфера. Непримиримі елементи домагаються негайної збройної акції проти Польщі. Хвилево забутий клич „Марш на Вильно" стає знову актуальним. Литовці переконані, що на випадок литовсько-польського конфлікту, виважеться війна кількох держав і вся опінія Европи буде по боці Литви.

Сокільський сойм.

Загальні Збори Сокола-Батька.

Як щороку, відбув Сокіл-Батько в минулу неділю свої загальні збори при співучасти відпоручників сокільських гнізд, розкинених по всіх повітах Галичини. Зборам проводив верховний голова дир. М. Заячківський. Полагодивши звичайні формальности, віддали присутні честь своїм помершим побратимам, а потім збори вислухали звітів поодиноких референтів з цілорічного діловодства старшини С.-Б. Зі звіту справника Корецького Степ. довідуємося, що в 1929 році вислано 2.238 писем з централі. Організаційний референт Білостоцький Т. подав дати з розвитку сокільської організації. Деякі цифри доволі інтересні. І так: З загального числа 630 формально основаних сокільських гнізд розвязала адміністраційна влада 20, нечинних було 32, звіт прислало 156 гнізд, основано 64 нових гнізд.

З численних поїздок відпоручників С.-Б. набрала старшина С.-Б переконання, що богато сокільських товариств за мало посвячує праці в напрямі плекання фізичних вправ, а натомісць вдирається в такі ділянки громадянської праці, які з природи річи належать до інших установ, як прим. „Просвіти", „Рідної Школи", „Союзу Українок", то-що. В деяких місцевостях сокільські товариства обнимають навіть функції якихсь музичних товариств або касин чи „Бесід". Ці прояви пояснюють старшини дотичних „Соколів" тим, що вони тим способом заступають нечинні місцеві установи поданих вище типів. Очевидно, що це недоцільне, бо до двигнення занепадаючих інших установ краще булоб, якби дійсні члени „Сокола" вступали в гурт членів засічнених товариств і, перевівши їх реорганізацію, скермували їх на шлях позитивної праці. Таким способом дійсна праця „Соколів" у напрямі фізичного і духового виховання народу не булаб заколочувана ріжними побічними функціями.

Зі звіту довідуємося також, що за ношення однострою членами „Сокола", або за уживання сокільських шапок чи відзнак накладають органи влади в декотрих адміністраційних округах доймаючі кари, і то не лише грошеві, але навіть арешти. Рекурси з правила не приносять ніякого успіху.

Також т. зв. „Малопольскі Звйонзек Стражи Пожарних" у Львові заінспірував нагінку на наші сокільські установи, кинувши клич організування утраквістичних, а в дійсности польських офіціяльних, нібито добровільних „стражи пожарних". Майже всі війти дістали приказ організувати такі „стражи". Для втаємничених у хід справ ясно, що тут річ не в дійсній протипожежній організації (яка в цій формі не має ніяких виглядів на будуче), а лише в тому, аби „Малопольскі Звйонзек" міг за посередництвом своєї торговлі, т. зв. „Унії", продати якнайбільше сикавок і інших пожежних знарядів, з відповідним грошевим зиском своїх керманичів. Та всі ті заходи є лише відгриваною стравою, якою українські сокільські товариства кормлено вже й за часів небіжки Австрії. Як тоді, так і тепер потерпить на цім справа, проволічеться організація, але все те закінчиться для „Сокола" напевно побідою. „Сокіл" не звинить своїх крил і обійме ними всіх кращих синів і доньок українського народу. Клич фізичного і духового виховання всіх націй надто сильно лунає нині над всіма краями цілого культурного світу, аби його можна було задавити якимись дрібничковими перепонами.

Біляпси представив довголітній скарбник Левицький Микола. Виходить з них, що С.-Б. розпоряджає не надто великими фондами, а через це безпосередній контакт С.-Б. з його гніздами є значно утруднений. Всежтаки завдяки готовости інструкторів переведено численні візитації і вправи в значній скількости гнізд у ріжних — перважно дуже далеких місцевостях.

Важну частину звідомлень становив звіт збіркового комітету на викупно решти Українського Городу у Львові, призначеного на будову спортово-руханкового стадіону. Завдяки невтомним заходам цього комітету під проводом його енергійного голови, радника Стеблецького Стахія, зібрано в 1929 р. ам. дол. 1.245.03. За решту збірок з 1928 р. і за збірку з 1929 року закуплено дальшу частину города за 750 дол. Лишилася ще сума 495,03 дол., перерахована в доляровій валюті у „Центробанку" та в „Дністрі", що жде на збільшення та на порозуміння С.-Б. з власниками дальших паїв щодо висоти ціни купна. Заходами голови п. Заячківського одержав „Сокіл" також в одім з наших банків приречення гарантії за заплату ціни купна дальших паїв на суму 8.000 дол. Йде лише про те, аби громадянство зрозуміло вагу власного народнього стадіону у Львові й підтримало фінансово оконечну його реалізацію.

Видавництво „Сокільських Вістей" з руханковим додатком є дотепер ще дефіцитове.

І тут голова Т-ва подумав про створення відповідного фонду на це видавництво, а саме повідомив збори, що особа, яка не хоче бути поіменно виявлена, жертвувала на ціль „Сокола" ¼ проц. брутта з одної з копалень нафти в Бориславі. Рівночасно голова поставив внесок, аби цей цілий дохід призначено на „Сокільські Вісти". Гучними оплесками одобрив збір це внесення і подякував жертводавцеві та голові Т-ва за його заходи в цій справі.

На внесення Ревізійної Комісії, рефероване начальником Павликом, уділено Старшині абсолюторію з діяльности і з предложених рахунків.

Після ухвалення кількох внесків і резолюції у справі побільшення руханкових, спортових і пожарничих вправ та після переведення доповнюючих виборів до Старшини закінчено збори відспіванням сокільського гимну.

Крівава жалоба в Індії.

Дня 15. ц. м. Індія обходила день національної жалоби, підчас якої прийшло до сутички поліції із націоналістами. Поліція ранила 19 осіб, а націоналісти поранили 7 старшин англійської армії. Другого дня в Калькуті поліція стріляла до індійців і поранила дві особи, а 13 арештувала. В звязку з цими заворушеннями арештовано секретаря Ґандія. На вулицях Калькути появились англійські панцирні автомобілі. Ґанді машерує до Бомбаю.

Г. Х. АНДЕРСЕН.

Свята правда.

— Це страшна історія — сказала курка, а сказала на другім кінці міста, там, де ця історія не трапилась. — Страшна історія трапилась у курнику! Не маю відваги сама там нині спати. Добре ще, що вас ще стільки сидить на бантах!

І оповіла про щось таке, від чого іншим куркам піря настовбурчилось, а когутови гребінь висав. А все це свята правда.

Одначе ми мусимо починати з початку, а цей початок був на другім кінці міста, в однім курнику. Сонце зайшло і курки повилізали наверх. Одна з них, білопера і коротконога, зносила свої приписові яйця і була як курка дуже поважана. Коли вилізла на банти, почистила себе дзьобом, а тоді впало з неї одно пірячко.

— Нехай пропадає! — сказала вона — чим більше себе чищу, тим стаю кращою!

Сказала це жартом. Бо вона належала між курками до веселіших, а зрештою, як ми вже сказали, була дуже поважана. А потім заснула.

Довкола темно. Курка сиділа при курці, а та, що сиділа поруч нашої, не задрімала. Може чула, а може й ні, що треба в цьому світі робити, щоби жити спокійно. І мусіла сказати до своєї товаришки:

— Чи ти чула тут оце слово? Я не називаю нікого по імені, але є така курка, що хоче бути неоперена, щоби добре виглядати; якби я була когутом, то я погорджувалась би з нею!

А нагорі, саме над курками, сиділа сова зі своїм чоловіком і дітьми. Була це родина з гострим слухом; вони чули кожніське слівце, яке сказала курка сусідка і перевертали очима. Сова проходилась себе вілицем з пер і сказала:

— Тільки не слухайте цього. Чи може ви чули, що там казали? Я чула на власні вуха, а треба багато дечого ними наслухатись, заки вони повідпадають! Одна з курок аж так себе забула, що личить курці, а що ні, що сидить собі й обчімхує себе з піря, ще й дає когутови дивитись на себе.

— „Прене гард о занфан!" (уважай на діти) — сказав муж до сови — таких річей діти не повинні чути.

— Я мушу це оповісти сові, своїй сусідці! Вона так добре розуміється на товариських формах!

І мама-сова полетіла.

„Гу-ту-у-гу!" — загуділи обі над самим голубником.

— Чи ви чули вже? Чи ви чули? у-гу! Є курка, що видирає собі піря задивившись на когута! Вона замерзне, коли вже не замерзла, угу!

— Де, де? — заворкотіли голуби.

— На сусіднім обійстю! Я немов би бачила на власні очі! Вже оповідати про таке — сором! Але це свята правда!

— Правда, правда, кожніське слово! — додали голуби і злинули над стоковиско. — Є така курка, дехто каже, що навіть дві, що мали видерти собі все піря, щоб виглядати інакше і звернути на себе око когута. Це висковна штука, — можна простудитись і вмерти від пропасниці, і вони обі навіть умерли.

— Позір! Позір! — запіяв півень і скочив на паркан. Очі ще мав сонні, а таки кукурікав: „Три курки померли з нещасливого кохання до когута: все піря вимикали собі. Це паскудна історія і я не хочу її навіть тримати при собі, нехай вона йде далі!

— Нехай іде! — засичали лилики, курки закудкудакали, а когути кукурікали: — передайте далі!

І так історія про курник полетіла в світ, аж вернулась на те місце, звідки вийшла.

І оповідали там тоді:

„Знаєте: було пять курок, що вимикали собі всі пера, щоби показати, як кожна з них вимарніла з любовної туги за когутом. А потім кинулись на себе, що аж залились кровю і впали трупом на сором і ганьбу своєї родини, а своєму власникови на шкоду.

А курка, що втратила кілька малих пер, не пізнала вже своєї власної історії, а що була загальноповажаною куркою, рекла:

— Погорджую цими курками! Та таких як вони, є ще більше! Не треба про такі річи мовчати і я вже постараюсь, щоби та історія попала в пресу і пішла по всьому краю! Чейже на це заслужили курки і їхня родина!

Історія попала в пресу. Її видрукували і те, що тут, є свята правда: одно мале перо може часом помогти навіть пять куркам.

Переклав *М. Р.*

✝ Д-р Лев Бачинський.

Життя й діяльність провідника соц.-радикальної партії.

Зі смертю д-ра Льва Бачинського стратила соц.-радикальна партія свого найвизначнішого члена, незвичайно заслуженого діяча й довголітнього голову партійної управи. Одночасно з його смертю зійшов у могилу й визначний діяч на ниві українського нац.-державного відродження.

Лев Бачинський уродився 14. VII. 1872 р. в Серафинцях, пов. Городенка в учительській сімї. Гімназію скінчив у Коломиї 1891 р. Вже на шкільній лаві цікавився він живо політичними справами і під впливом учителя української мови д-ра Романа Яросевича став радикалом разом з Лесем Мартовичем, Василем Стефаником і іншими. Вже тоді ходив він разом з товаришами по околичних читальнях, де вони читали селянам книжки і газети. В рр. 1890 і 1891 відбувалися в Коломиї ревізії між учениками, така ревізія відбулася й у Льва Бачинського, в хаті якого була бібліотека потайного студ. гуртка. Одначе директор гімназії Вольф, великий приятель молоді, упередив його про ревізію і він переніс книжки завчасу в інше місце.

Після покінчення гімназії записався Бачинський на університет у Черніівцях, де старався розбудити життя в студ. т-ві „Союз". Задля недостачі фондів вступив він небавком як юрист до канцелярії адв. д-ра Окуневського в Городенці і тоді старався розбудити радикальний рух у городенськім і сусідніх повітах. Найбільше праці вложив тоді в освідомлення селян у своїм роднім селі Серафинцях.

В часах Баденія відсидів він 14 днів арешту в Тернополі за провину з § 302 к. з., засуджений за свою промову на вічу у Шитівцях, заліщицького повіту. Мав теж карні процеси за промови на вічах у Серафинцях і в Михальчу.

По якімсь часі перенісся до Снятина, потім працював у канцелярії адв. д-ра А. Коса в Калуші, звідки по двох роках переїхав до Стрия на дальшу судову й адвокатську практику. Всюди брав живу участь у політичній та культурно-освітній праці. Як кандидат адвокатури в Стрию був він вибраний послом до парляменту зі станиславівської округи (1907 р.), зробивши до спілки з д-ром Ів. Макухом кількадесять віч. Небавком осів у Станиславові на постійне.

У віденському парляменті був заступником голови Українського Парл. Клюбу. З того часу знані деякі його різкі виступи (прим. в часі обструкції наших послів з кінцем 1907 р., коли то він кинув відломком пульта у сторону президії і поранив нехотячи одного посла). На пленарних засіданнях парляменту він рідко забирав слово, зате вносив немало інтерпеляцій у справі зловживань органів влади, помагаючи ось так покривдженим селянам. Багато здоровля коштувала його м. ін. славна обструкційна промова у військовій комісії, коли то він говорив цілу ніч (13. год. і 8 мін.) без перерви. У висліді тої обструкції наших послів правительство мусіло видати підручне цісарське письмо з урочистим приреченням оснувати український університет.

Вибраний вдруге послом до парляменту 1911 р., пок. Лев Бачинський послував від червня 1907 р. до кінця листопада 1918 р. В часі війни посвятив він багато праці справам пімоги для воєнних збігців, відвідуючи наших виселенців у Бруку, Ґмінді, в Стирії і по ріжних місцевостях зах. Галичини.

За часів української державности був він спершу комісарем (старостою) станиславівського повіту (у Станиславові він перенняв владу), але по двох місяцях зложив цей уряд і працював як член і віцепрезидент Української Нац. Ради. Він уложив м. ін. реґулямін У. Н. Ради, а як голова земельної комісії вложив немало праці й таланту при укладанні земельного закону ЗУНР, що — не тільки по його думці — був найкращим кодифікаційним твором на цілій Україні. Тут варто ще зазначити, що пок. Лев Бачинський брав участь у святі зєдинення України в дні 22. січня 1919 р. в Києві.

По нашій програній лишився Покійний у Станиславові, де працював дальше як адвокат, а надто у Горожанському Комітеті, в якому був першим головою. Опісля брав участь у всіх наших почина(х), хоч недуга серця чимраз більше йому дошкулювала. М. і. працював в організації українських адвокатів, ставши віцепрезидентом Союзу Українських Адвокатів і його делегатом на станиславівську округу. При виборах до сойму 1928 р. став послом зі станиславівської виб. округи, а потім головою Українського Соц.-Радикального Клюбу в польському соймі.

При кінці варто ще відмітити, що пок. Бачинський був завсіди ворогом демагогії і м. ін. з тої причини мав постійно конфлікти зі своїм партійним товаришем д-ром К. Трильовським, з яким остаточно таки зовсім розійшовся. Як визначний правник і незрівнянний, дуже популярний оборонець не відмовлявся він ніколи від оборони в політичних процесах і боронив не лиш у Станиславові, але також у Самборі, Львові й Коломиї. Згадати б тільки процес пок. Ячника, о. д-ра Юрика, хишевицьких селян і ін., при чому всі політичні процеси він вів безплатно, не вимагаючи навіть зворотів коштів подорожі.

Смерть постигла д-ра Льва Бачинського на лічені в санаторії Ґрімменштайн (Дол. Австрія), у розмірно молодому ще віці, бо в 58 р. життя. Виснажений тяжкою працею організм не видержав і Льва Бачинського не стало між живими. Радикальна партія стратила в Покійному найвизначнішого свого діяча після Драгоманова, Франка й Павлика, а наш нарід горячо відданого йому оборонця і трудящого й талановитого народнього робітника.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямнім!

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

З ґалєрії проходимців.

„Подвиги" д-ра Барченка, пупіля бебістів і їх епільоґ.

(Допис з Волині.)

Сойм у свій час почув з уст міністра внутр. справ, що найкращі українці пішли на „співжиття", себто на хрунівство. Ці „найкращі українці" розпаношилися на нещасній волинській землі, позакладали ріжні „хати", видають собі за „диспозиційні" гроші ріжні „Ниви", творять собі баночки; випихаючи не-хрунів, залізають до самоврядувань, підпихані панами Волошиновськими; захоплюють за допомогою мундурової й немундурової поліції „церковні братства" і т. д. Одним словом гуляють по Волині, „аки татарські люди". Але для власть імущих вони були „найкращими українцями", наслідувати яких повинні були інші.

До перших з цих найкращих українців останнього часу належав голосної слави доктор Барченко. За добре „співжиття" сипалися на нього й ласка власть імущих, і пошана й усякі благодаті. У Ковлі лікарі поляки вибрали його начальним лікарем каси хорих, а влада віцебурмістром Ковля. Відкрите було для нього і політичне поле. В 1928 році він скликав у Ковлі „національний" зїзд і творив „національний комітет", з якого, як з куколки, вилетіли потім наші „одинкарі".

У 1929 році Барченко витав у Ковлі президента республики і в імени українського народу заявив, що він (не Барченко, а нарід) має вже все, що страшенно задоволений своєю долею й особливо вдячний за рідну школу для дітей. Промова його, як зразок для інших хрунів, була уміщена в „Українській Ниві".

Зірка д-ра Барченка піднялась дуже високо та засяла не гірше, ніж зірка пп. Певного та Пилипчука. А через те, що кожна зірка потребує й певної ореолі, то Барченка зробили бурмістром міста Олики, луцького повіту. Як знаменитому представникові самоврядування, на якого пан Волошиновський покладав великі надії щодо наладнання „співжиття" у самоврядуванні, Барченкові дали місце у луцькому соймику, для чого усунули іншого українця, що не міг зрівнятися з такою знаменитістю. Все йшло добре й „найкращий з українців" міг був зайти дуже далеко в ощасливлюванні Волині.

Та така наша доля. Раптом доктор Барченко втік. Чи він втік зі своєї власної волі чи йому

Про збірку писанок і вишивок.

З святами Великодня звертаюся — як уже від кількох літ — до громадянства зі зазивом збирати писанки і вишивки. Свою колекціонерську акцію я почав ще в 1925 р., подаючи її напрямні й основну мету в статтях, поміщуваних головно в „Ділі" кожного року. Цю програму пригадую також сьогодні.

А саме про долю українського народнього мистецтва рішають тепер два важні чинники: з одного боку матеріяльна скрута, з другого вплив моди. Вислідом цього є звичайно постепенний занепад артистичної творчости нашого селянства, що проявляється нидінням декоративности форм і попитом за неінтересними „модними" річами. Правда, незалежно від того явища, бачимо в деяких місцевостях спроби відродження, якогось величнього зриву до краси й правди, але ці випадки є — на жаль — доволі рідкі. Переважає загальний стан намагання йти з духом часу й попросту погорда до ноші й звичаїв батьків.

А добрі то були часи, коли українські селяни були загорілими консерватистами щодо своєї мистецької культури! Це їхнє бажання приймати все „модне" сьогодні таке поширене, що навіть у глухому Поліссі, чи в Гряняві — найдальше на північ висуненому селі Гуцульщини, — всюди вже перешитують за літографованими взорами посторонніх вишивок, бо свої їм уже навкучилися. Якщо так піде далі, тоді за кільканацять літ одиноким джерелом української народньої ноші будуть не наші села, лише свої й чужі музеї!

Отже незалежно від шляхотного почину читалень „Просвіти", щоби зберігати місцеві строї й вишивки, я задумав утревалити їх ще й на інший лад. Моїм наміром є зібрати всі найбільше питомі для кожної місцевости вишивки й писанки, прослідити їхні орнаментальні елементи та видати у виді гарно ілюстрованих альбомів. Вони охоплять усю українську народню творчість аж до килимів і кераміки включно. Але тому, що всі наші декоративні мотиви дадуться звести до спільного знаменника: писанкового й вишивкового орнаменту, мені найбільше на них залежить.

Студія орнаментики була досі погано поставлена у нас, бо її суть лежить не в означенні числа ліній поодиноких зразків, а вона має куди глибше значіння. Її треба уважати своєрідним письмом, в якому так багато змісту! Я поставив собі за головну свою ціль дослідження цього питання, чим є українська орнаментика, а в парі з тим хочу виявити найкращі твори нашого народнього мистецтва.

Але щоби відповісти цьому завданню як слід, треба зібрати самі найцікавіші предмети нашого домашнього промислу, й то з усіх земель України. Тут не сміє бракувати ніодного важнішого села, не згадуючи вже про головні осідки артистичного руху серед селянства, бо прогалини не можуть дати повноти образу. Одначе цього всього не в силі виконати одна людина!

Дарма, що я рішився пізнати на місці найважніші точки нашого мистецького життя й розуміючи його високу вартість, мандрую літом і в осені від села до села та заохочую людей доброї волі до збірки вишивок і писанок, але невже ж можна бути всюди самому? При цьомуж наші селяни ставляться недовірчиво до незнайомих, та ще тих, що ведуть таку незрозумілу для них роботу!

Про значіння моєї праці — здається, — зайве казати. Слід хочби звернути увагу на факт, що наші сусіди так часто люблять строїтися в чуже піря, представляючи на закордонних виставах суто українські вироби як своє народнє мистецтво! Отже ця студія має подати справжній стан української творчости нашого часу та одночасно відкрити цілу низку призабутих зразків, які за кільканацять літ могли би на віки пропасти.

А помогти мені в цьому ділі може легко кожний, хто розуміє ціль моєї праці. Писанки (не одноколірові галунки, бо ті не виявляють собою ніякої вартости) можна всюди добути, це не вимагає ніякого труду. При висилці прохаю їх завинути в мягкий папір (прим. з часопису), подаючи їхню місцеву назву. Опісля треба вистелити сіном деревляну скриночку й уложити писанки верствами, накладаючи між них знов сіно. Поруч цього мені дуже цікаво було би довідатися, чи в даному селі збереглися досі перекази й леґенди у звязку з крашенням великодних яєць і які саме. Дальше, чи населення приписує писанкам вищий вплив, наприклад, на сили природи й лад у хазяйстві?

Збірка вишивок не насуває також ніяких труднощів. Мені залежить перш усього на старих зразках, яких чимало майже в кожній хаті. Їх не доцінюють і радо позбуваються, хочби за невеличкий гріш. Лише там, де заводять новий тип вишивок (прим. між Окопами й Заліщиками), — а ці взори мають непересічну мистецьку вартість — прохаю дати їх відвишити місцевій зручній вишивальниці за зворотом коштів. І як при писанках, так і при вишивках слід подати їхні льокальні назви, а у випадках, коли збірка обійматиме вироби кількох сіл, тоді треба зазначити ще й назву села. І ще раз повторяю: всякі видатки, звязані з придбанням тих річей й евентуальною їх висилкою, поверну на бажання, а назвища моїх співробітників і інформаторів поміщу зі справжньою вдячністю в своїх альбомах.

Користаючи з чималого числа досі придбаного матеріялу, я вже від тепер починаю опубліковувати висліди своїх студій у виді поодиноких статтей. Хочу таким чином віддячитися цьому поважному гуртковi моїх дотеперішніх прихильників і співробітників, що розуміючи значіння моєї акції, щиро й ділально мені допомогли. А вислід цієї збірки у минулому році являється дійсно поважним зусиллям. Я придбав напротязі

порадили втікати — не знати. Досить того, що нібито взяв відпустку на три дні, щоби відпровадити до кордону жінку, що поїхала лікуватися заграницю, і втік. А коли втік, то все про цього „кращого українця“ й вилилося на вулицю.

Отже виявилося, що доктор Барченко, поперше, не є доктором, а фельчером, а по-друге, що він не Барченко, а Борисов. Кажуть далі, що він навіть не Борисов, а Борисевич, по-третє, що навіть не українець, а з походження серб. Ця остання обставина вимагає ще перевірки.

Був колись у Києві справжній лікар Барченко, а при ньому фельчер Борисов. Д-р Барченко помер, а фельчер Борисов узяв собі у спадщину: його прізвище, докторський титул і, як кажуть, жінку. Зметаморфозований фельчер Борисов став дивізійним польським лікарем Барченком, потім великим санатором у справах налагодження співжиття і такою самою рукою начальника самоврядного відділу воєвідства б. посла Волошиновського та стовпом санаційного табору.

Безумовно, не з вини Барченка сталася тепер прикрість для тих, що причислили його „к ліку“ найкращих українців Волині. Просто шило вилізло з мішка й всі довідалися правди. Щоби не компромітувати до кінця одинку, Борисов-Барченко втік (чи його втікли). Неприємне для одинкарів і власть імущих, що опиралися на нього, те, що Борисов „позичив“ собі трохи на дорогу самоврядових грошей. Тепер вони роблять сумну міну й лицемірно зітхають: „Не можна вірити українцям; здавалося, найкращий, а подивіться, що наробив“.

„Ілюстр. Кур. Краковскі“ теж уже використав історію Борисова-Барченка, щоби обляяти українців і дискредитувати їх в очах світу. Ні ті, ні інші одного лише не хочуть сказати: що українське громадянство панів Барченків і їхніх колеґ-хрунів давно викреслило зі своєї семї, як зрадників, відмовивши їм якогобудь права репрезентувати українство. Томуто вся ганьба та вся відповідальність за Барченка падає не на українців, а на тих, що творять тут хруніяду та збирають для цеї мети всяке сміття й покидьки нашого народу. Нехай тепер і світять очима за цих наших зрадників, як прийдеться їм світити очима мабуть ще не за одного з тих хрунів що ганьблять і вбивають своєю зрадою український нарід.

Барченки не наші, а їхні. Нехай-же й беруть на себе пляму за них.

М. С.

„Бюджетова сесія ост. сесією теперішнього сойму“.

Заступник голови клюбу ББ, пос. Косцялковський на відчиті у виленському політ. клюбі сказав, що бюджетова сесія була останньою сесією теперішнього сойму. Марш. Пілсудський хоче вдержати парляментаризм, одначе відповідно зреформований та приноровлений до потреб польського держ. життя.

Відгомін студ. протижидівських ексцесів.

У Познані відбулася розправа проти 18 академиків, що в червні м. р., підчас студентських заворушень у Львові, зорганізували маніфестацію солідарности та побили жидам шиби. Суд увільнив 16 академиків, а двох засудив на 2 місяці вязниці, та й цю кару відложили їм на 3 роки.

Троцький переговорює із Сталіном?

„Берлінер Тагеблят“ подає, що між Троцьким і Сталіном ведуться переговори. Сталін бажає повернути Троцького до СРСР., якщо цей прийме його компромісові умови. Троцький мав би допомогти Сталінові в боротьбі проти правої опозиції.

Інші відомости говорять, що Троцький сам почав переговори, бо активний дух не може видержати повної бездільности на вигнанні.

Є також думка, що ці поголоски про переговори між обидвома противниками, поширені тими комуністами, які бажають нахилити Троцького до переговорів і повороту до СРСР.

Нова французька партія.

Аграрне питання стає у Франції щораз більше пекучим і великі маси малоземельного населення невдоволені роботою дотеперішніх партій, шукають нових шляхів до політичної активности. Це стало причиною утворення нової аграрної партії, яку почав організувати посол Віктор Боре. Партія ставить собі за мету зменшити відплив безземельних селян до міст, унормувати відносини між власниками дібр і робітниками, та збільшити парцеляцію.

Виборча реформа в Австрії.

„Грацер Фолькcблят“ повідомляє, що після Великодня австрійський уряд внесе до парляменту проект виборчої реформи. Нац. Рада матиме замість 165 послів лише 136, вибираних у 39 виб. округах, при чому братимуть під увагу лишки голосів. Відень дістане 37 мандатів замісць дотеперішних 45.

Місія СРСР вертає у Льондон.

Міністр Гендерсон і більшовицький амбасадор Сокольніков підписали 16. квітня торговельний англійсько-більшовицький договір. СРСР. вишле торг. місію у Вел. Британію з представників торговлі та двох аташе, що будуть користуватися привілеями незайманости. Договір обовязуватиме до часу заключення постійного торг. трактату. Сторони можуть виповісти договір до 6 місяців.

Зударилися два літаки.

У Шатору зударилися два військ. літаки у висоті 800 м. Один літак, розпанаханий на двоє, упав у місті, знищив крівлю магазину та зранив фякра. Тіло пільота найшли на двірці вагону, до якого впав крізь пробиту крівлю. Другий літак упав на крівлю, п. обхопило полумя, згинув один комірник. Труп а найшли з відтятою головою на подвірю дому.

Англ.-єгипетські переговори.

Британський уряд переговорює в Льондоні з єгипетською делегацією. Від єгипетського уряду є премієр Нагас баша та міністр фінансів Макран Ебід (голова партії незалежницької Вафд). Делегація домагається усунення брит. військ на територію Суеського каналу, та щоби Судан признати ег. територією.

Дуже сумно, що ми маємо лиш один щоденник, але ще сумніше, що не кожний, хто може й повинен, передплачує його.

НОВИНКИ

— **Справлення помилок.** В останнім ч. „Діла“ за 17. квітня на першій сторінці під заголовком статті „Морська конференція“ при ломанні пропущено підзаголовок „Допис із Брукселі“. На третій сторінці тогож числа „Діла“ в статті „В справі оплат від ерекціональних ґрунтів“ після слів вступної замітки „із кругів нашого духовенства“ опущено слова „зі Скалатщини“.

— **Харківський процес.** У середу, 16. квітня оборонні промови виголошували самі обвинувачені.

— **Подяка за допомогу студентам.** Благодійно допомоговий комітет прислав до нашої редакції подяку, підписану головою комітету, доцентом В. Іваником, секретарем студентом П. Дмитренком і скарбником В. Вербою, за допомогу студентам емігрантам у Подебрадах у сумі 500 золотих. Цю суму придбано головно із прибутків з „Хореографічного Вечора“ у Львові, тому Благодійно-допомоговий комітет при Українській Господарській Академії в Подебрадах дякує на цьому місці п. президентовій І. Левицькій, п. меценасовій Я. Голубовській, п. директоровій В. Кривуцькій, п. професоровій В. Зарицькій, д-рові В. Старосольському, п. меценасові М. Корчинському та п. В. Дорошенкові, п. А. Пясецькій, п. Єзерській, пластовому куріню „Чорноморці“, пп.: С. Кривуцькій та І. Нагірній, І. Соколовській, О. Шепаровичевій, Н. Шухевичевій, С. Шепаровичевій та К. Філясівні, О. Бариляківні, О. Струминській, Г. Голубовській, Є. Бичинській, пп.: Сушківні, Шухевичівні, Шеховичівні, Колессівні, Попелівні, Федаківні, Дмоховській, Рогожівні, Свистунівні, Зацерковній, Н. Барановській та пп.: проф. Кудрику та С. Маслякові, рівнож усім громадянам, що відвідали концерт і причинилися тим до збільшення засобів на допомогу студентам.

— **З білоруського життя.** Цього року припадають 500-літні роковини смерти великого князя Витовта. Ці роковини білоруський нарід прагне вшанувати народнім святом. З ініціятиви „Білоруського Національного Комітету“ у Вильні утворено окремий комітет для влаштування цього свята. До комісії належить сенатор Богданович, посол. Яремич і о. Станкевич. До співпраці запрошено „Литовський Тимчасовий Комітет“.

— **Англійський король їде лікуватись.** „Н. В. Журналь“ подає, що англійський король Юрій V. вибирається до австрійського купелевого міста Бадґаштайну лікуватись. Король замешкає в готелі „Асторія“, який вже приготовляють на цей приїзд. Приїде він на ціле літо.

— **Помер син Ібзена.** Дня 14. ц. м. у Фрайбургу помер одинокий син великого драматурга

того часу кругло 600 вишивок і кількасот примірників писанок, здебільша дорогою дарів. Незалежно від цього я зробив дослідчі прогульки по галицькому Поділлі, навіть Бесарабії (в околицях Хотина) й Буковині, де зібрав дуже вартісні вишивки й писанки. Дальше я дістав дозвіл скопіювати давні українські вишивки із музею Ф. Ясенського в Кракові, де зібрано богато зразків ще з XVIII в.! Таким робом вдалося мені неначе наново віднискати ці інтересні предмети нашого минулого, бо тепер — як зачуваю, — вони на довго підуть в укриття, а музей не має ніяких намірів їх публікувати.

Зібрані вишивки й писанки прохаю висилати під адресою: Дамян Горняткевич, артист-маляр, Станиславів, вул. Мелюшка ч. 9. Одночасно заявляю, що всі призбирані предмети зложу після скінчення своєї праці до одного з українських львівських музеїв.

Дамян Горняткевич.

*

Про писанки, старі папери і ще дещо.

Це не має бути офіціяльний зазив, ані навіть зверть офіціяльний заклик, моє імя, як це всім відомо, не є імените. Це просто писанково-святочні міркування кандидата на музейника (еге ж, усяке лихе та й непотрібне виводиться на світі).

Знаєте, що є Національний Музей (якщо не вірите, зайдіть на вул. Мохнацького 42), який збирає всяку стару „непотрібну“ всячину. От їдете на село на свята. Гульк, а дівчата якісь гаґілки завели собі. А Ви, докладнісінько записали. Робиться Вам омкно, коли їмостуня закличе бабу-шепетуху. Вона вуґілля скине, щось приговорить, а Ви і поздоровішаєте! — запишете. Несе молодиця писанку, а Ви давай парубком прикидатесь. Що там Ваші літа — пусте; киньте тепле слово, гарячий погляд, а писанка вже у Вас. (Є й інший, простіший спосіб придбати писанку — напр. купити!).

Або слухаєте сільську проповідь. Богоугодна це річ, правда. Але не менше побожна річ глипнути на ікони. Якісь вони старі, витерті, невиразні. А Ви: „ага! Мохнацького 42“. Або їмость нарікають, що „Діло“ мале і нема у що завинути потрібне, а ті старі папері, що на стриху, не надаються, бо, дуже їх „чути“. А Ви глип туди: „Ага, старі, вам певне непотрібні“.

Або каже еґомость, якто перше добре було. „Гага! Дванацять літ тому. Тоді навіть у Калуші і Камінці казети „виводилися“. А Ви: „Ая, ая. А може маєте?“ „Є! І ґазети і якісь папері з печатками, оповістки, світлини, а все з Визвольних Змагань. То знов приїде якийсь діяч на цілий повіт, а Ви від нього світлину і до Музею. (При світлині можна ще й заробити, — при писанках ні!). Гарно запакували все і післали. Потому навіть унукам розказувати можна: „Ціле життя для культури, розумієте, для культури!“.

Знаєте ще й те, що чоловік тоді стає чоловіком, як втягнуть його у книжки. Без метрики він нуля. Так і тут. Ґрунт метрика. Це клаптик паперу, а на ньому чорне на білім: той і той предмет, скажім писанку, зібрав рад. І. Цвірцікевич (тут місце на титули) в селі Качачі Сапянці, пов. Болехів, від Марини Пискуватої, дня 20. IV. 1930. Така писанка називається тут „воронячa лапка“, орнамент „басамани“, а робиться так і так. Все. (На жаль, буває, інакше називається).

Потому Вас видрукують у списку жертводавців, одним словом росте слава.

На другий місяць Національний Музей приступає до будови другої будівлі-павільону. Все вже є: пляни, охота, добра воля, пекуча потреба і т. д. і т. д. Бракує одної дрібниці: 20 тисяч долярів. Не забудьте прислати.

P. S. Не конче 20.000. Приймається з подякою теж і менше. (Чекове конто 153.422).

Це є те фатальне „ще дещо“ з наголовка — гроші!

Е. Ріпях.

Сігурд Ібзен. Він уродився 1859 р. в Осльо, студіював у Німеччині, був журналістом, послом, пробував стати драматургом, написав дві драми „Людська квінтесенція“ і „Роберт Франк“, але не маючи великого успіху в літературі, вернув до політики, був міністром, потім консулом. Сігурд Ібзен був жонатий із дочкою Бернштерне Берисона. Помер у 71 році життя.

— **Бернард Шов приняв** запрошення Польського Пен-Клюбу на міжнародній конгрес й обіцяв приїхати до Варшави на три тижні. Конгрес Пен-Клюбу відбудеться в червні.

— **Ріжні вісти.** В Ковні поліція викрила комуністичну централю, яка на день 1. травня приготовляла демонстрацію, хоч зогляду на виїмковий стан в Ковні, всякі демонстрації заборонені. — В Зед. Державах Півн. Америки тепер начисляють 4 міліони безробітних. — В місті Карбондалі в Зед. Державах Півн. Америки була катастрофа копальні вугілля, в якій згинуло 22 робітників. — Шведський король Густав опублікував подяку всему шведському народові за жалобу з приводу смерти королевої та участь у похоронах. — Над Югославією перед-вчора перелетів сильний гураган, який наробив багато шкоди і вбив кілька осіб. — Французький парлямент ухвалив бюджет 465 голосами проти 120. — Ватага болгарських комітаджів на терені Добруджі напала на румунські села й ограбила населення, після чого вернула до Болгарії. — В останніх днях квітня у Парижі почнеться німецько-французька конференція у справі Саари.

Ex libris.

(З нагоди виставки славянських екслібрісів.)

В неділю 13. ц. м. отворено у Львові виставку славянських екслібрісів, на яку зложилися експонати мандрівної виставки, що від довшого часу переїздить з одного славянського міста в друге, а від кількох місяців перебуває у Польщі, та деякі львівські збірки. На маргінесі цієї виставки варто кинути кілька завваг про домо коштра, тимпаче, що до розпорядимости стоїть багатий порівняльний матеріял.

Любов до книжки, яка є носієм і символом культури, двигуном людських поривів і скарбницею високих летів духа, зродила глибоку потребу збирання книжок. З часом із звичайного „чорного“ збирання фахових видань зродилося „вибагливе“, бібліофільське. Такий вибагливий збирач не лише цікавиться змістом (буває, що не цікавиться), але й формою книжки. Він любується гарними [illegible], заставками й ілюстраціями, добрим папером і дбайливим переплетом. Свій збір книжок він хоче звязати зі собою. Не підходить тут ані підпис, ані мертва печатка. Коли до книжки підходити як до твору мистецтва, то й звязувати її з власником треба чимсь, що малоб на собі знамя артизму. Така є основа, на якій виріс і розвинувся екслібріс.

Та екслібріс повинен мати й інші прикмети. Власник книжок хоче в рисунку проявити частину свого духа, своїх замилувань, свого світогляду. В тому він і звязує артиста. Цей останній мусить ще й піддатися правам поодиноких родів техніки. Скажімо — дереворит. Хто вибрав таку техніку, той мусить зрезиґнувати з мягких, тонких ліній, а максімум ефекту повинен видобути з грубих ліній і площин, білих і чорних на переміну. Артист мусить тямити, що екслібріс сьогодня має теж свої закони, а разом з усім підчиняється він правам і вимогам декоративного мистецтва, як один з чільних його родів. Якщо хтось зуміє це все погодити, тоді й виходить твір мистецтва. А хоч це і прикладне мистецтво, то зате воно стоїть на одному з найвищих щаблів.

Кожна людина, якої культурність переступила пересічний рівень, повинна ставитися до цього прояву високої культури з належним розумінням і належною шаною. Цього, на жаль, у нас не бачимо в такому розмірі, в якому хотілосяб бачити. Тимбільше, що гарні традиції українського екслібрісу виводяться ще з XVIII. стол., тимбільше, що сьогодня чимраз більше артисти повертають до нього.

Не зважаючи на все те, найновіщі спроби творення українського екслібрісу не мають того, що повинні: виразних національних рис. Є намагання навязати до старих традицій: Нечитайло-Андрієнко розрисовує мотиви старого церковного мистецтва, багато дечого зі старої української графіки видно в екслібрісах Ю. Нарбута. Більшість, між ними перші П. Холодний, П. Ковжун, Р. Лісовський і інші поринули в західному експресіонізмі, де — зрештою зі зрозумілих причин — замало є українського національного. О. Кульчицька дає типові деворити, але радше типові для себе, як для українського екслібрісу взагалі.

На загал український відділ на виставці робить дуже гарне враження, хоча уступає прим. перед чеським.

Якщо вільно мені сказати свою скромну думку на цю справу, то вона буде в формі ось яких побажань:

До артистів. Побіч намагання створити щось нове в експресіоністичному, чи навіть кубістичному дусі, маю враження, що слід би піти теж тією дорогою, яку вказав великий Нарбут українській графіці взагалі: прикраси старих рукописів і книг, ріжні заст[illegible]ки, значки, марки і рисунки (дереворит-гравюра) далиб тут неодно і рідне і величаве і мистецьке в новому екслібрісному оформленні. Чотири екслібріси болгарські зробили краще враження на виставі, ніж 40 наших (всіх українських було 48), а лише тому, що болгари покористувалися рідними мотивами у традиційній, там візантійській стилізації.

До Т-ва Бібліофілів. Треба конче видавати журнал, що плекав би культ книжки, а в ньому відвести належне місце екслібрісові. Не згадую вже про інші видання. (На виставі є прим. чеські збірки екслібрісів).

До Національного Музею. Поки ще в памяти вистава славянських екслібрісів, вартоб уладити виставку наших екслібрісів і нашого бібліофільства взагалі.

До громадянства. Хто має книгозбір, хто веде бібліотеку „Просвіти“ чи яку іншу, повинен подбати про відповідний екслібріс. Зразки своїх екслібрісів конче приcлати у львівські українські музеї. Теж цікаві є давніші, які мав у нас неодин бібліофіл мин. століття. На жаль, це все розкинене „по фамілії“, в музеях ще цього небагато.

Йде не про пусту форму, а про глибоке зрозуміння ваги й почуття мистецтва книжки, що з екслібрісом, оцим „клаптиком паперу“ вяжеться.

Е. Ю. Пеленський.

З концертової естради.

Свято учнів прив. сем. курсів „Рідної Школи“ в честь Шевченка.

Оце вперше цього року за весь час істнування курсів спромоглися їх могікани (бо остався вже лише один V. курс з 23 учнями) влаштувати свято в честь Шевченка. Свято відбулося в суботу 12. квітня в домівці чит. „Просвіти“ на Личакові і стягнуло велику кількість нашого громадянства з тої дільниці.

Програма концерту була ріжноманітна й цікава, а бездоганне виконання поодиноких точок могло вдоволити навіть вибагливих слухачів. Солідно оброблене вступне слово уч. Качанюка, як рівнож декламації: Ткачука „Чигирин“ і Качора „Із псальмів Шевченка“, виголошені зі зрозумінням річи, зробили на слухачах помітне враження. А вже бурю оплесків викликав добре вишколений хор під орудою уч. В. Осташевського, який кількома наворотами відспівав цілу низку пісень, відомих ширшому загалові з концертів хору Котка. Між співаками є кілька добрих голосів (бас Савицький, тенор Павлюк і ін.), Богато насолоди дало присутнім теж сольо на цитрі уч. Савицького. Зате скрипкове тріо було підготовлене слабо.

Сама організація свята йшла справно, а після відспівання нашого нац. гимну публика розходилася домів уповні вдоволена.

Е. Ч.

Зі спортового життя.

Україна—Чорні.

Довідуємося, що у Великодній понеділок 21. ц. м. відбудуться на грищі Чорних товариські змагання I. дружини Україна з ліговою дружиною Чорних. Україна виступить до цих змагань у повному складі, аби осягнути якнайкорисніший вислід. Початок змагань: 11. год. передполуднем.

Лехія III.—Сокіл IV. 4:2 (2:0).

В неділю 13. ц. м. відбулись на площі Сокола-Батька мячеві товариські змагання цих дружин, які виграла Лехія завдяки гострому та безоглядному стартові, а також судді, який поликтував до Сокола аж два карні. В другій половині Сокіл мав перевагу, а з багатьох догідних позицій використав Терлецький тільки дві.

Пінґ-понґ: Сокіл IV.—Чорні 5:2.

В товариських змаганнях дня 12. ц. м. переміг Сокіл IV. дружину Чорних. Мистець Сокола Чорний задемонстрував гру та побідив високопроц. мистця Чорних Цибруха: 21:9, 21:12. Завзяті партії були: Михальський (Ч)—Шевчук (С), Долечек (Ч)—Маланчук (С), Фурда (С)—Кендзерський (Ч) та Цибик (С)—Садловський (Ч).

Надвірна. Бескид—Гакоаг 8:0 (3:0).

Дня 13. квітня відбулися змагання за мистоцтво Ц-кляси УСТ. „Бескид—ЖСК. „Гакоаг“ у Надвірній з вислідом 8:0 (3:0) в користь Бескиду. (Корнерів 3:3). Склад Бескиду: Кравчук Іван, Буній, Гринішак; Андрійович Микола, Полатайко, Николайчук, Гуешин, Свідрук, Мурський, Андрійович Емануїл, Волюватий. Гра була доволі жива, особливо в першій половині, коли то проти вітру наші змагуни здобувають 3 ворота. У другій половині вітер зовсім утих і провідникові нашого нападу вдалося опанувати не лише напад, але також змусити цілу дружину до приземної, комбінаційної гри, завдяки чому наша одинайцятка стріляє дальших 5 голів. При кінці змагань видно було вже втому. Голями поділилися: Гуешин 3, Мурський 2, Полатайко 2, Волюватий 1. Суддя д-р Вільдер зі Станиславова.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 16. квітня н. р.: за масло експортове солене пріма по 5·10 зол.; за масло несолене бльокове 5·10 зол. за кільограм; за літру молока 0·34 зол.; за літру сметани 1·60 зол.; яйця копа 5·40 зол.

Тенденція цін за кордоном знижкова, в краю, з огляду на свята попит збільшений.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Четвер, пятниця і субота вистав нема.

Малий Міський Театр
Четвер, пятниця і субота вистав нема.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: Співець Парижа (Моріс Шевальє) і опера „Ловці жемчуга“.
КАСІНО: Базар змислів. Гріх спокуси (Джан Джільберт).
КОЛЬОСЕЙ: Вбийникова тайна. Комедія: Я тобі покажу: Пан і його слуга.
ЛЕВ: Соню, Соню, щастє моє! (Гарі Піль).
ОАЗА: Кинзі на засланні.
МАРУСЕНЬКА: Цар царів (Життя муки та воскресения І. Христа).
ПАЛЯС: Звукова фільма: Мораль пані Дульської.
ПАН: Кевіґсмарк.
ПАСАЖ: Широзолотий плай. Тиждень Метро-Голдвин-Маєр. Амер. комедія.
ПРОМІНЬ: Життя і Муки Христа.
СТИЛЕВЕ: Дощ рож, або життя та чуда св. Тереси.
ФАТАМОРГАНА: Пречудна брехня Ніни Петровни (Бриг. Гельм).
ХИМЕРА: Дівчинка з балету (Кляра Бов).
УТІХА: Люди без обличча (Гарі Піль).

Програма радіо.

Четвер 17. IV. 1930.

ЛЬВІВ. 11·58 Сигнал часу, 12·10 Концерт грам. плит, 13·00—17·45 Перерва. 17·45 Літ. авдиція „Легенда про Божого музику“ (транс. з Кракова), 18·45 Підгалянські балачки, 19·00 Всячина, музика грамоф. плит, 19·30 Авдиція: а) Святий Боже — Каспровича, б) Проповідь Скарги (трансм. з Варшави), 20·15 Трансмісія рел. концерту з варш. фільгармонії, комунікати.

Пятниця 18. IV. 1930.

Варшава (1411,7) 16·45 17·45 Концерт з Кракова. **Кракiв** (312,8) 20·00 Авдиція з Вильна. **Гельсінгфорс** (221,4) (221) 18·35 Віолінчельо. **Ляйпціг** (259) 11·30 Релігійна музика Амброзіюса. **Льондон** (356,3) 18·20 Радіоорхестра. **Берлін** (418) 14·00 Віолінчельо. **Стокгольм** (436) 15·30 Пісні та рецітації. **Рим** (441) 17·30 Релігійний концерт. **Лянгенберг** (473) 13·00 Концерт: Бетовен, Бравс. **Мілано** (501) 20·30 Релігійний концерт. **Брюсель** (509) 18·00 Музика. **Мюнхен** (533) 10·00 Богослужения. **Будапешт** (550) 10·00 Хори з катедри. **Ленінград** (1000) 19·00 Оперетка. **Харків** (1304) 20·00 Концерт. **Париж** (1725) 21·15 „Парсіфаль“ Вагнера.

Субота 19. IV. 1930.

Варшава (1411,7) 12·10 Релігійний концерт. **Кракiв** (312,8) 16·15 Трансмісія з Варшави. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·30 Спів і радіоорхестра. **Ляйпціг** (259) 19·30 Радіоорхестра. **Льондон** (356,3) 20·30 Радіоорхестра. **Берлін** (418) 16·30 Концерт орхестри Гутмана. **Стокгольм** (436) 19·30 Великодній нечір. **Лянгенберг** (473) 18·30 Музика надреньська

ВИДАВАТИ ОЩАДНО

ось який повинен бути клич кожного горожанина

ВАЖНА НОВИНА ДЛЯ ВСІХ

1851 2—2

ЦІНА
ТАБЛИЧКИ НАЙЛІПШОЇ ЧОКОЛЯДИ
G. G. LARDELLI
ДЕСЕРОВОЇ, МОЛОЧНОЇ, ГОРІХОВОЇ
ВАГИ НЕТТО
100 ГРАМІВ
ВИНОСИТЬ
ЛИШ
ОДИН ЗОЛОТИЙ

Ген. Заст.: **D. H. R. Wertheim**, Варшава, Королівська 18.
Заст. на Галич. і Шлеск: **„Alliance"** Краків, Шевська 11.

дзвонів. **Прага** (487) 19·05 Релігійна дзвонів. **Мілано** (501) 19·15 Концерт. **Брюссель** (509) 19·30 Грамофонові плити. **Відень** (516·3) 15·00 Капеля Гуннера. **Рига** (525) 19·03 „Сотворення світа" Гайдна. **Мюнхен** (533) 16·00 Солісти. **Будапешт** (550) 20·25 Вагнерівський вечір. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт. **Харків** (1304) 20·00 Трансмісія з театру.

В ціли продажі вугля і коксу

всіх родів, іменем поважної фірми, пошукується енергічного і здібного заступника. Оферти в польській мові з інформаціями про свої спроможности продажі, треба слати під шифру „W. K. 182" do Tow. Rekl. Międzynar. Sp. z o. o. i. r. Rudolf Mosse, Katowice Mickiewicza 1858 1. 4 1—3

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під управою Ів. Когутяка. 1843

Синевідсько Вижне:
Неділя 20. IV. „Воскресення".
Понеділок 21. IV. „Ніч Несподіванок".
Вівторок 22. IV. „Гаркуша".
Середа 23. IV. „Пташник з Тиролю".
Четвер 24. IV. „Трійка Гільтаїв".

Порядок Богослужень в Страстний Тиждень і Світлий Празник Воскресення Христового в храмі Святителя О. Николая у Львові:

Четвер Великій дня 17. квітня 1930. В годині 8. рано Служба Божа св. Василія Вел. з Вечірнею. В год. 6. вечер Утреня св. Страстий Хр., читання 12 Євангелій.

Вел. Пятниця дня 18. квітня 1930. В год. 7. рано Царські Часи з Обідницею. В год. 9 рано Вечірня і винос Плащаниці, Обхід і Проповідь. В год. 5 попол. Утреня надгробна єрусалимська.

Субота Вел. дня 19. квітня 1930. В год. 7 рано Служба Божа св. Василія Вел. з Вечірнею.

Від год. 12—6 попол. Свячення пасок **по домах вірних парохії**. В год. 6 вечер Надгробне. В год. 7 вечер Утреня воскресна.

Неділя Пасхи дня 20 квітня Воскресеніє Г. Н. Іс. Христа. В год. 8 рано торж. Служба Божа з Проповідею і свячення пасок в церкві. В год. 3·30 попол. Вечірня, Акафист Воскресенію Христовому і цілування св. Хреста. В Понеділок Світлий і Вівторок Світлий в днях 21 і 22 квітня порядок Богослужень як звичайно, то є, в год. 6 рано Утреня Воскресна, в год. 8 рано читана св. Літургія, в год. 10 рано співана Служба Божа і Наука, в год. 3·30 попол. Вечірня, Акафист, Суплікація і цілування св. Хреста.

Порядок Богослужень Страсного Тижня в семинарській церкві, вул. Коперника 36. Четвер 17/4 год. 5 вечер Страсти ГНІХ. Велика Пятниця 18/4. год. 8·30 рано Царські Часи. 10·30 рано Вечірня, винос Плащаниці. 5·45 вечер Псалми: 1. Біліковський, Прескорбна єсть душа моя; Архангельський, Помишляю день страшний; Воробкевич, Бі же час яко шестий — відтак Надгробна Утреня (Єрусалимська). Велика Субота 19/4. год. 7·45 рано Служба Божа св. Василія Великого, год. 6. вечер Воскресна Утреня в Архикатедральнім Храмі св. Юра, год. 8·30 веч. Воскресна Утреня в семинарській церкві. Неділя Воскресення Служба Божа в Архикатедральнім Храмі св. Юра.

Порядок Богослужень Страстного Тижня і Христового Воскресення у Волоській Церкві.

Вел. Четвер дня 17. п. м. год. 9. Служба Божа св. Василія Вел. год. 6. вечір: Страсти Г. Н. Ісуса Христа.

Вел. Пятниця дня 18. п. м. год. 9½ Царські Часи. Год. 11. Вечірня, год. 12. Обхід з Плащаницею. Год. 6. вечером Псальми і Надгробна Утреня — Псальми відспіває хор під управою д-ра В. Неділки. 1870

Вел. Субота дня 19. п. м. год. 9. Служба Божа св. Василія Вел.

Вел. Неділя, дня 20. п. м. о год. 4½ рано надгробне, опісля Воскресна Утреня. Читані Служби Божі що години від 6. рано почавши. — Послідна читана Служба Божа о год. 12. Співана о год. 10-ій. Вечером о год. 4½ Вечірня.

В інші дні Великодних Свят Богослужения як звичайно в неділі і Свята.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВИСИЛАЮ почтою гарні, вибирані гриби (найменше 5 кг.) по зол. 20·— 1 кг. — Сливкові повидла на цукрі в 5 кг. фасках за зол. 15·—. Волоські оріхи в 5 кг. мішочках за зол. 26·—. Правдиву овечу бриндзю в 5 кг. фасках зол. 15·—. — Франко за посліплатою Мендель Штуммер, Косів, к. Коломиї. 1708 9—10

ПОЗІРІ ПІДКАРПАТСЬКІ ПЕНСІОНАТИ! Ліжка, ледівні, кухонне начиння — найліпший товар, Рентшнер, вул. Легіонів ч. 37. 1720 а) 8—12

ПРИЙМУ здібного подорожуючого продавця бюрових машин. Лонага, Сенкевича 9 1899 1—2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1857 56

УНЕВАЖНЮЮ військову книжку, видану через П. К. У. Самбір на імя Ілько Тисовський. 1864 3—3

НЕБУВАЛІ КОРИСТИ для точних передплатників „Діла".

Що кварталу льосовання нагород!

Вже 15. червня ц. р. візьмуть участь у льосованні нагород **усі передплатники, що не будуть мати ніяких залеглостей у передплаті.**

Виграти можна бібліотеку: вартости 100 ам. долярів, дві: по 25, ам. долярів, десять: по 10 ам. долярів і десять: по 5 ам. долярів.

Хто схоче, тому платимо за виграну бібліотеку готівкою.

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2. 1856 15-?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й виймання зубів, без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Тел. 65—73 1879 1—10

Комунікат

від Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові.

ОРЕНТУВАННЯ ІНВАЛІДІВ УГА. Ренти новозголошеним інвалідам УГА на основі посвідок українських місцевих установ та лікарської опінки утрати працездатности виплачуе УКТОДІ від 1. IV. 1930 р. Подаючи до публичного відома імена й адреси нових рентарів, просимо українське громадянство провірити, чи дійсно інвалідство вичислених походить з часів служби в Українській Гал. Армії. До давніших рентарів прибули: Повіт Броди: Гузюк Михайло, Пониква — 40 проц., пов. Добромиль: Мороз Микола, Боневичі — 40 проц., пов. Жовква: Вільган Лев, Скварява Нова — 40 проц., пов. Жидачів: Грица Іван, Дроговиже к. Миколаєва — 50 проц.; Ямнич Степан, Лисків п. Журавно — 65 проц., пов. Зборів: Векляк Теодор, Поморяни — 60 проц.; Лещук Дмитро, Поморяни — 70 проц., пов. Копичинці: Багрій Антін, Раків Кут п. Городниця 50 проц., пов. Надвірна: Залозецький Дмитро, Делятин — 50 проц.; Шкарпович Микола, Саджавка п. Ланчин — 40 проц. пов. Печеніжин: Бойчук Василь, Акрешори п. Космач — 50 проц., пов. Рогатин: Чортоломний Антін, Славятин п. Липиця Дол. — 40 проц., пов. Ст. Самбір: Гаваль Григор, Городовичі — 40 проц., пов. Стрий: Головатий Михайло, Любинці — 40 проц., пов. Снятин: Вакалюк Дмитро, Іллінці п. Заболотів — 60 проц.; Рурик Олекса, Волчківці п. Снятин — 60 проц., пов. Тернопіль: Мандзюк Дмитро, Ходачків Малий — 35 проц., пов. Чортків: Савчин Григор, Білобожниця — 45 процент. Від дня 1. IV. ц. р. УКТОДІ виплачує місячні ренти 415 інвалідам на суму 8 170 золотих. Із видатками на протези, удержання Дому Інвалідів, Захисту трудно-хорих у Винниках, лікування та адмін. витрати потребує УКТОДІ 13.000 золотих у місяць — **Головна Рада УКТОДІ, Львів, Руська ч. 3/II.**

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 **Пересвітлення Рентгеном.**

Подяка.

Отсим складаю подяку В. Панам докторам **І. Аліськевичеві і З. Храпкові**, у Львові, за безкористне і успішне виконання на мені поважної операції.

Надто дякую широсердечно др. Храпкові за повну посвяти опіку по операції і доведення мене до здоровля.

Д-р М. Коцюба.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства Прихильників Освіти у Львові

відбудуться в суботу, дня 10. травня ц. р. в 5-ій годині пополудні в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського ч. 22. зі слідуючим порядком: 1. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 2. Звіт з діяльности Виділу. 3. Звіт Ревізорів. 4. Вибір голови і пятьох членів Виділу та їх заступників по думці § 23 статута, Ревізорів та трьох заступників по думці § 35 стат. і мирових судів по думці § 37 статута. 5. Внески й запити. Якщо в означеному часі не зібралаєсь приписана статутом скількість членів — Загальні Збори відбудуться в тім самім місці в годину пізніше без огляду на число присутних членів. — Львів, дня 16. квітня 1930 р. — За Виділ Товариства: сенатор Володимир Децикевич вр. голова, Василь Левицький вр. секретар. 1891 1-1

ЛЬВІВСЬКІ КУРСИ САМОХОДОВИХ КЕРМАНИЧІВ

інж. Олександра Юрого Львів, Коперника ч. 54

ведені у власних забудованнях, при найбільших варстатах і ґаражах самоходових в Малопольщі — найліпше вивчують на керманичів і ремісників. Оплата ратами. — Замісцеві мають мешкання і опіку. **Пишіть по ілюстровані проспекти**, котрі висилаємо безплатно. 1793 3—3

ЕЛЕКТРИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

La-Dame, Львів, вул. Костюшки ч. 6. **тел. 55—26.** Виконує мережки, французькі пліси, ендлі, ручні і машинові ляфти і люксусове біля. 1732 3—3

ШВАЙҐГОФЕРА Фортепяни, Пяніна :-: світової слави :-: **ГОФМАННА** знамениті віденські Пяніна, Гармонія. Ціни низькі. Догідні сплати. Довголітна фабрична гарантія. — Виключне заступництво: „MONIUSZKO", ЛЬВІВ, вул. Зиморовича, ч. 10. 1792 4—5

ГАРНІ ШЛЮБНІ ВИПРАВИ

КОВДРИ чистововняні
МАТЕРАЦИ з волосіння
ПОДУШКИ — сільське піря 1672
Простирала, пошевки, ліжка
поручає казково дешево
відомий **Маґазин постелі**
В. ІЖИЦЬКОГО
Львів, вул. Коперника ч. 3.

ПИВО

з Архикн. Бровару в Живці.

Зі згляду на свою високу відживчу вмістимість і безоглядну чистоту продукції є **найліпше в Польщі.**

Всі роди пива а то: **„ПОРТЕР"** одинокий в своїм роді, яке поручають лікарі для реконвалесцентів

„АЛЄ" що дорівнує своєю якістю англійським пивам **„МАРТЕВЕ"** (темний ala — Бровар)

і вкінці знаний під назвою **„Польський Пільзнер"** десерове ясне **„Живецький Здрій"**

до набуття у всіх першорядних льокалях і ресторанах.

ПИВО ФЛЯШКОВЕ у всіх якостях до набуття майже у всіх реставраційних льокалях і торгівлях делікатесів.

Представництво Архикн. Бровару в Живці

„Живецький Здрій"

Сп. з обм. пор. у Львові, вул. Косцюшка 24. — Тел. ч. 13—29.

8 зол. **ПЕРСТЕНЕЦЬ** 8 зол.

з 14-карат. золота з рубіном тільки у **Б. ҐРИНБЕРҐА** Сикстуська 4 Т. 59-22

1730 3—3

ПАМЯТАЙ Найтриваліші **панчохи, рукавички, скарпитки, трикотажі** купиш **найдешевше** в фірмі — — — — — — **„OLKA"** 1830 6-9 **Ринок ч. 35.** (побіч „Народної Торговлі")

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10